

Stres v zvezi z delom v dejavnosti vzgoje in izobraževanja

Prof. Aleksandra Kanjuo Mrčela

Seminar „Uvajanje varnosti in zdravja pri delu v vzgojo
in izobraževanje“

Brdo pri Kranju, 17. oktober 2016

**Teacher at the beginning
of the school year**

Učiteljica na začetku šolskega leta

**Teacher at the end
of the school year**

Učiteljica na koncu šolskega leta

Stres – osebni, organizacijski in družbeni problem

- Razlogi in posledice – na treh ravneh
- Problem in nevarnost fokusiranja na individualno raven

- „Zasebno je politično!“
- Stres v vzgoji in izobraževanju - univerzalni problem

Eurofound

Švedska: Work-related diseases more often caused by social factors (Börjesson & Gustafsson, 2016) - organizacijski/socialni dejavniki 77% od 2011; obseg dela in odnosi; zdravstvo, izobraževanje in javna uprava;

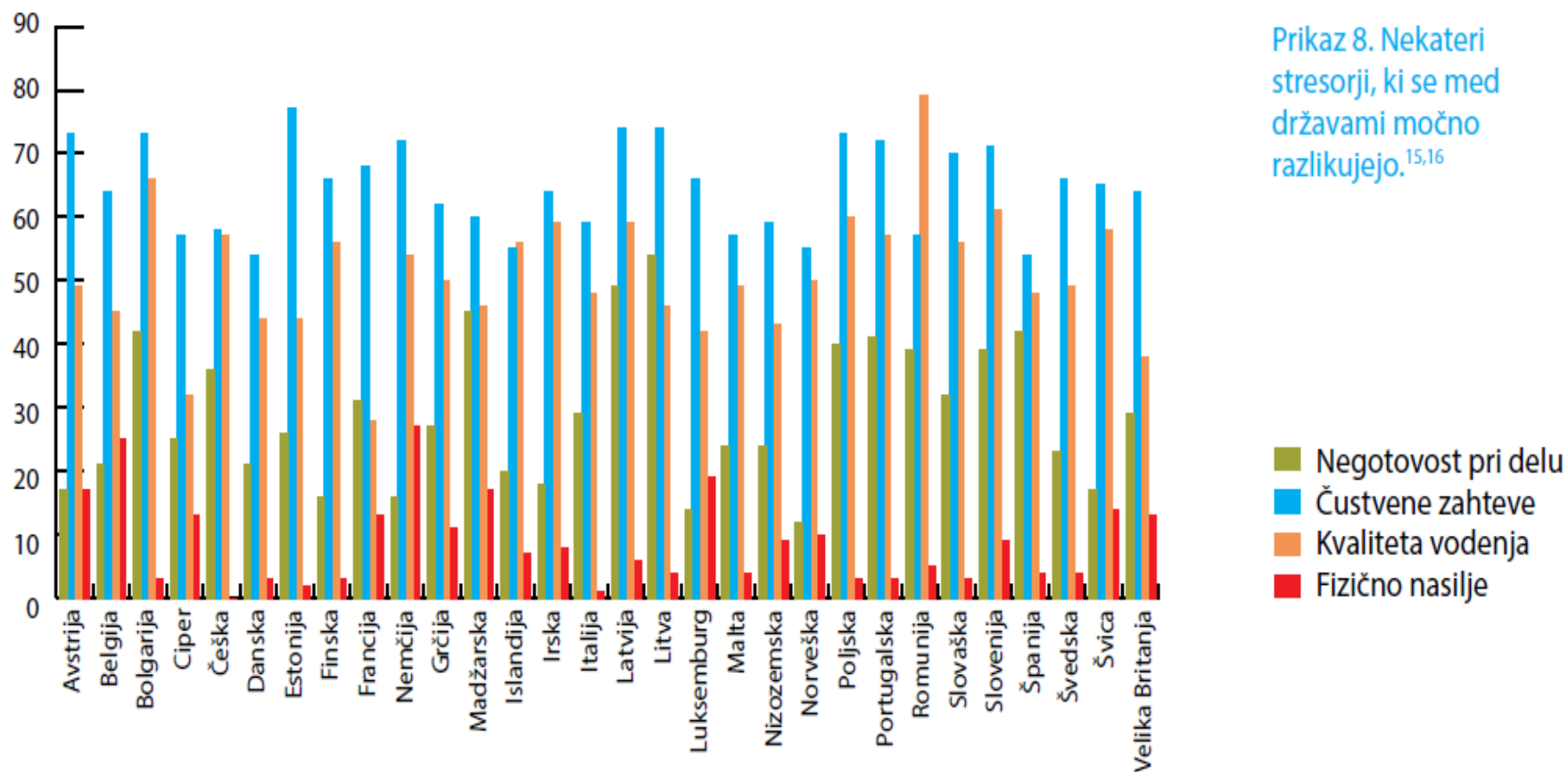
VB: One in three employees subject to interpersonal conflict at work (Duncan , 2015); pomanjkanje spoštovanja; za 43% stres kot posledica;

Nemčija: Latest findings from DGB Good Work Index (Kraemer, 2016) – 60% povečan obseg dela v 2015; v izobraževanju in zdravstvu – zaradi obsega dela ni odmorov; 2016 – 33% delavcev dela več kot 45 ur tedensko/17% več kot 48 ur

Stres v vzgoji in izobraževanju v Sloveniji

- Slivar, 2009 – Raziskava o poklicnem stresu v VI
 - „elastični limit“ – meja povečevanje pritiska pred poškodbo snovi;
 - največje nezadovoljstvo s plačami (tudi učenci, starši, obseg in zahtevnost dela);
 - Številne domače analize in primerjalni podatki raziskav – v Sloveniji med višjimi stopnjami stresa; VI – med bolj izpostavljenimi področji
- 2016 : protest pomočnic vzgojiteljic -plače tudi pod 600 evrov na mesec; sindikat: proračun za izobraževanje se je od 2008 do 2015 zmanjšal za 100 mil evrov; obljuba ministrice, da bo anomalija popravljena;

Prikaz 8. Nekateri stresorji, ki se med državami močno razlikujejo.^{15,16}

Drobnič Vidic, A. 2014

Začaran krog podcenjevanja poklicev in deprofesionalizacije

- „Kr zračunajte kolk je dnarja od 22 otrok. Pa si predstavljajte stroške, vključno z gradnjo novih objektov. Pol pa se vprašate kakšne cene pa trg prenese ? Oziroma **koliko bi vi dali za vzgojiteljico**. Namreč **narava za vzgojo otrok ni predvidela posebne inteligence, znanja in spretnosti**. Vse kar otrok rabi je vgrajeno v nas že od 14. leta starosti. Poleg tega pa **polovico časa v vrtcu otroci jejo in spij, popoldan pa samo še čakajo na starše**. Ne bi rekel, da so kaj bolj precenjive, kot človek za strojem... **Pustimo, da trg in konkurenca opravita svoje**. „

Nezaželene negativne posledice treh (pozitivnih) sprememb

1. Feminizacija učiteljskega
poklica in skrbstvenega dela
- zniževanje statusa, plačila

2. Demokratizacija šole in vzgoje

- Socializacija profesionalnega dela – kakovostnejše delo, ampak manj avtoritete

3. Modernizacija (digitalizacija, posodabljanje delovnih procesov, spremembe v vsebini in načinu dela)

Stresorji v vzgoji in izobraževanju: kaj je novega v zelo stresnih poklicih?

1. Naraščajoči **razkorak med normami** (usklajevanje, družini/zaposlenim prijazno/indeksi kakovosti/skrb za VZD/ ankete zadovoljstva) **in prakso** (intenzifikacija dela in negotovost – v družbi/organizacijah)

2. Vzgoja in izobraževanje – del okolja in amortizer za druge dele okolja

**UNITED
WE
BARGAIN,
DIVIDED
WE BEG**

**KEEP
CALM
AND
UNION
STRONG**

i'm a
teacher
What's Your
SUPERPOWER?